

horizonte UNIA

Gazeta dla Polskich członkiń i członków Unii
Sierpień 2020

Redakcja T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

---

Zapraszamy do lektury kolejnego numeru największej gazety migrantów w Szwajcarii, wydawanej przez szwajcarski związek zawodowy Unia. W tym numerze wspomnienie o inicjatywie Schwarzenbacha i relacja córki włoskich migrantów. Ponadto, rok po strajku kobiet – czy coś się zmieniło? Więcej informacji o Unii znajduje się na ostatniej stronie.

W tym numerze:

- Wywiad z autorką książek o losach migrantów, **Marina Frigerio**
  - Rok po strajku kobiet
  - Skrót informacji z rynku pracy
-

50 lat od inicjatywy Schwarzenbacha

Odrobiliśmy naszą lekcję

Gdyby w 1970 r., James Schwarzenbach i jego «Republikanie» wygrali głosownie nad inicjatywą przeciwko „wyobcowaniu” («Überfremdung-Initiative»), nie byłoby mnie dzisiaj w Szwajcarii. Moi rodzice przyjechali tutaj do pracy. Schwarzenbach chciał ponad 300 000 osób takich jak moi rodzice wyrzucić ze Szwajcarii. Reszta cudzoziemców miała pozostać na marginesie społecznym, bez rodziny bez szans na rozwój bez prawa wyboru pracy.

Polityka kozłów ofiarnych

Schwarzenbach skierował obawy i frustracje szwajcarskiego społeczeństwa na pracowników sezonowych. Na te osoby, które budowały Szwajcarię. Spora część społeczeństwa w tym również związkowców, uwierzyła mu i dała 46 procent głosów na „tak”.

Od tego czasu wiele się zmieniło. Związki zawodowe wywalczyły zniesienie statusu sezonowca i gett barakowych. Swobodny przepływ osób wzmacnia prawa części zatrudnionych cudzoziemców. Dla wielu z nich Szwajcaria stała się ojczyzną. Dla mnie również.

Te czasy całkowicie nie minęły

Czasy się zmieniły? Niestety nie! Również dzisiaj pracodawcy w pierwszej linii chcą zatrudniać tanią i elastyczną siłę roboczą. Prowadzi to do dumpingu płacowego, złych warunków pracy, dyskryminacji i bezrobocia. I tak jak wówczas, kapitał na tym chce zbić partia ksenofobiczna.

Dzisiaj jest to SVP. Jej inicjatywa na rzecz wypowiedzenia swobodnego przepływu osób («Kündigungsinitiative») zmierza do przywrócenia statusu pracownika sezonowego – szwajcarskiej wersji Apartheidu.

Solidarni przeciwko tropieniu kozłów ofiarnych

Miliarderzy tacy jak Blocher, nigdy nie zaakceptowali ciężko przez nas wywalczonych praw chroniących pracowników. Teraz ponownie próbują atakować te prawa poprzez kampanię, w której cudzoziemcy mają grać rolę kozłów ofiarnych.

My, związki zawodowe odrobiliśmy naszą lekcję. Nazywa się ona «solidarność». Nie damy się podzielić. To jest nasz cel. Gwarantuję to Wam. Bo nadal tu mieszkam.

Vania Alleva

Wywiad

Marina Frigerio urodziła się w Szwajcarii jako córka włoskich migrantów. Jest psychoterapeutką i ma własną praktykę w Bernie. Razem z Simone Burgherr opublikowała w 1991 r. książkę: «*Versteckte Kinder: Saisonier Kinder und ihre Eltern erzählen*» (*Ukryte dzieci. Historie pracowników sezonowych i ich dzieci*) o cierpieniach dzieci migrantów. Następnie wydała: «*Und es kamen Menschen. Die Schweiz der Italiener*» (I przyjechali ludzie. Szwajcaria i Włosi), wspólnie z Susanne Merhar, i «*Verbotene Kinder*» (Zakazane dzieci).

zdjęcie Rotpunktverlag.ch

Marina, przeżyłaś już wiele inicjatyw o tzw. prze-obcowaniu (niem.: Überfremdung, l'emprise étrangère, l'infoestierimento). Jak to przeżyłaś?

Okropnie. Przy inicjatywie Schwarzenbacha miałam 11 lat. Myślałam: jak przegłosują będę musiała wyjechać. Co i rusz ktoś nam mówił: «Jutro was tu nie ma!» Sytuacja, która nie sprzyja integracji. Byłam smutna ale przede wszystkim wściekła.

«ukryte dzieci»?

Nie mogły mieszkać z rodzicami więc żyły w ukryciu albo u rodziny czy też w przytułkach. Wtedy mówiło się, że w szafach pracowników sezonowych jest więcej dzieci niż ubrań. To były nieludzkie warunki. Z wieloma innymi osobami, próbowaliśmy uczulić na to społeczeństwo i wywalczyliśmy prawo do nauki szkolnej bez względu na status dziecka.

W latach 80-tych i 90-tych spotkałam wiele dzieci, które przeszły traumę i którym starałam się pomóc. Ale to nie wystarczyło. Musieliśmy położyć temu kres.

Unicef, Pro Familia, Pro Juventute obnażyły naruszenia praw dzieci w Szwajcarii. W kwietniu 1991 r. sytuacją dzieci pracowników sezonowych zajął się Unicef w Nowym Jorku. To był pierwszy przypadek gdy zajęto się łamaniem praw dziecka w bogatym kraju. To było i nadal jest skandaliczne.

SVP co jakiś czas lansuje inicjatywy wymierzone w cudzoziemców. Jak się z tym czujesz?

Widzę, że dzieci reagują teraz tak jak ja kiedyś. Niemiło się patrzy na plakaty, które twoich rodziców przedstawiają jako przestępców albo darmozjadów.

Gdy patrzę kto stoi za tymi inicjatywami to wątpię by chodziło o ochronę szwajcarskich pracowników. Co interesowało potomka takiej bogatej rodziny jak Schwarzenbach, jak się powodzi prostym robotnikom? Dlaczego Blocher nie zajmie się prawami pracowniczymi we własnej firmie? Myślę tylko oczy, żeby dostać głosy. Wystarczy popatrzeć na to co robią Blocherowie w parlamencie. Są wybierani głosami wielu pracowników ale walczą tylko o swoje interesy. Wrogość wobec cudzoziemców to w polityce łatwa ścieżka do zdobycia władzy. Widać to również po Salvinim we Włoszech.

Co to znaczy dla Ciebie?

Jest wystarczająco dokumentów pokazujących jaka to była hańba!

Pierwsi którzy stracą do młode Szwajcarki i Szwajcarzy, którzy chcą się uczyć za granicą. Żyjemy w dynamicznym świecie. Wszystko jest ze sobą powiązane. Zamknąć się to pozbawić się wielu możliwości. Poza tym, przyjęcie inicjatywy wywołałoby duży niesmak u naszych współmieszkańców bez szwajcarskiego paszportu.

!

Strajk kobiet i «fioletowy tydzień»

Szwajcaria mobilizuje się na rzecz równouprawnienia.

Od 8 do 14 czerwca Unia szczególnie zaangażowała się na rzecz praw kobiet. Rok po wielkim sukcesie drugiego strajku kobiet nadal nie udało się osiągnąć równouprawnienia. Unia domaga się więcej szacunku, więcej czasu i wyższych pensji dla kobiet.

Rocznica strajku kobiet

W dniu 14 czerwca 2019 r. kobiety w całej Szwajcarii zademonstrowały swoją siłę i determinację na jednej z największych manifestacji w historii kraju.

Na pamiątkę tego zdarzenia Unia wydała książkę „Szwajcaria drży – strajk kobiet 2019” – dostępną na stronie internetowej. Jest to bogata dokumentacja strajku opatrzona licznymi zdjęciami z różnych wydarzeń, ze wszystkich części Szwajcarii.

Fioletowa mobilizacja

„Chociaż świadomość feministyczna w Szwajcarii jest na wspaniałą to sytuacja polityczna kobiet nie poprawiła się”, mówi Aude Spang, odpowiedzialna w Unii za sprawy kobiet. Dyskryminacja płacowa, podwójne lub potrójne obciążenie i brak szacunku to codzienność kobiet w Szwajcarii, zwłaszcza migrantek. Chociaż kobiety stanowią połowę społeczeństwa to praca którą wykonują – płatna lub niepłatna – jest systematycznie niedoceniana albo niewidoczna.

Bez istotnego wkładu kobiet, społeczeństwo nie może funkcjonować. Z tego powodu, 14 czerwca 2020 r. odbyło się w całej Szwajcarii wiele inicjatyw feministycznych. Podczas zorganizowanego przez związki zawodowe fioletowego tygodnia, który rozpoczął się 8 czerwca, kobiety z Unii od Neuchatel po Bellinzonę zorganizowały liczne imprezy, w których podejmowały temat seksizmu i wyzysku. Wsparcie pracowników to również wsparcie pracowniczek. Unia stale podkreśla swoje wsparcie dla feminizmu, antyrasizmu i antyklasizmu (dyskryminacji ze względu na pochodzenie socjalne lub pozycję socjalną).

Domagamy się sprawiedliwości socjalnej. Teraz!

Opieka, praca w domu, handel detaliczny, logistyka - również w trakcie pandemii kobiety stały na pierwszej linii frontu! Sektor opieki jest w 82% kobiecy. W handlu detalicznym udział

kobiet wynosi przynajmniej 65%. Aude Spang wyjaśnia: "Same oklaski nie wystarczą. Praca kobiet uznana została jako kluczowa dla całej gospodarki i powinna być również tak opłacana". Unia domaga się by pensja kobiet wynosiła minimum 4'000 Franków x 13 (40-godzin w tygodniu) i jako odszkodowanie za ich olbrzymie zaangażowanie i poświęcenie w czasie pandemii – premii wysokości 2 000 Franków. Związki zawodowe wzywają ponadto do częstszych kontroli w zakładach pracy celem realizacji równości płacowej, zwalczania seksizmu, przemocy seksualnej, uznania opieki nad bliskimi (Care Arbeit) jako pracy i urlopu rodzicielskiego, który mógłby być podzielony między rodziców.

Marie Saulnier Bloch

Buchbestellung: www.unia.ch/publikationen

Informacje w skrócie

Prywatna branża ochroniarska: nowy układ zbiorowy (GAV) od 1 czerwca.

Nowy, ogólnobowiązujący układ zbiorowy dla prywatnej branży ochroniarskiej zawiera szereg ulepszeń w kwestii płacy, urlopów ojcowskich, zarządzania czasem pracy i kontroli przekazywania zleceń. Warunki pracy osób zatrudnionych ulegną poprawie.

Podwyżka pierwszej pensji w zależności od kategorii od 0,5 do 1 procenta, dodatek za miesiące, w których jest więcej pracy, 3-dniowy urlop ojcowski i dodatek dla personelu uzbrojonego. Ponadto, uregulowane będzie przekazywanie zleceń. Unia apeluje do urzędów by przy przetargach uwzględniały te firmy, które podlegają pod układ zbiorowy i tym samym gwarantują uciwne standardy zatrudnienia.

Weight Watchers musi przestrzegać praw osób zatrudnionych!

Weight Watchers zapowiedział likwidację 110 miejsc pracy w Szwajcarii. Ten międzynarodowy koncern w trakcie postępowania konsultacyjnego masowo naruszał prawa pracownicze i unikał negocjacji. Unia wzywa władze kantonu Vaud do ponownej interwencji oraz prosi klientów o wsparcie dla personelu. Związek zawodowy Unia domaga się przedłużenia terminu konsultacji.

AHV x13: zbieramy podpisy

Od początku czerwca 2020 można znowu podpisywać inicjatywy. Po dwóch miesiącach przerwy zbieramy ponownie podpisy pod inicjatywą «AHV x13 – lepsze życie na emeryturze». Szczególnie w czasach kryzysu podwyżka emerytury jest pilnie potrzebna. Czas skończyć z biedą starszych ludzi. Tak jak wiele osób dostaje 13 pensję, tak również emeryci powinni otrzymywać 13 emeryturę.

Podpiszcie się pod inicjatywą i namówcie do tego znajomych. Arkusze do podpisu znajdują się we wszystkich sekretariatach Unii.

Jak wstąpić do Unii?

- Można to zrobić przez Internet odwiedzając poniższą stronę:
www.unia.ch/de/jetzt-mitglied-werden
- lub kontaktując się bezpośrednio z Markiem Wieruszewskim (telefon poniżej).

Koszt członkostwa wynosi od 12.70 do 50.80 CHF w zależności od wysokości wynagrodzenia.

Więcej informacji po polsku znajduje się na polskiej stronie internetowej Unii:

www.unia.ch/de/arbeitswelt/von-a-z/migrantinnen/polnische-infos

Kontakt do przedstawiciela odpowiedzialnego za polskich pracowników w Unii

Marek Wieruszewski

komórka: 0041 79 304 80 58

email: marek.wieruszewski@unia.ch

Impressum

Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsgesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission H. Gashi, A. García, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martín, M. Mendes, O. Osmani, M. Wieruszewski | Sprachverantwortlich Marek Wieruszewski | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, www.unia.ch
Tłumaczenie polskie: Marek Wieruszewski